

اسکناسی که تنها در تهران ارزش داشت!

۲۲ تیر ۱۳۹۵ ساعت ۱۶:۴۷

در بالای اسکناس هایی که در بانک تهران به دست مردم می دادند مهری زده بودند بدین مضمون: «فقط در تهران ادا خواهد شد» و همین طور هر شهری که بانک در آن شعبه داشت مهری به همین مضمون بود، به همین جهت اسکناس که بالای آن نوشته شده بود «فقط در تبریز ادا خواهد شد» در بازار تهران قدری کمتر ارزش داشت.

جوان و تاریخ- سبک زندگی

برای جوانان و مردم نسل امروز شاید امری باور کردنی نباشد که در کشور ما روزهایی بود که حتی انتشار اسکناس و پول ملی کشور، توسط بیگانگان انجام می شد. علاوه بر این انتشار اسکناس ها محدودیت هایی داشت. من جمله اینکه، پولی که در تهران چاپ می شد را سخت می شد در شهرستان ها خرج کردو بر عکس. یعنی پول، که معیاری برای اعمال حاکمیت بود، محدودیت هایی داشت که قطعاً می توانست مردمی را تحت لوای ایران زندگی می کردند، به دردسر اندازد.

«اسکناس های بانک شاهی ایران یک تومانی و دو تومانی و سه تومانی و ده تومانی و بیست و پنج تومانی و پنجاه تومانی و صد

تومانی و پانصد تومانی و هزار تومانی بود.»

«در بالای اسکناس هایی که در بانک تهران به دست مردم می داد مهری زده بودند بدین مضمون: «فقط در تهران ادا خواهد شد» و همین طور هر شهری که بانک در آن شعبه داشت مهری به همین مضمون بود، به همین جهت اسکناس که بالای آن نوشته شده بود «فقط در تبریز ادا خواهد شد» در بازار تهران قدری کمتر ارزش داشت و به اصطلاح آن روز «صرف داشت.» یعنی در موقع خرد کردن قدری کمتر می دادند و معمولاً تومانی یک عباسی یا چهار شاهی صرف می گرفتند.»

«سکه های طلای کشورهای بیگانه نیز در دست مردم بسیار بود؛ مانند لیره عثمانی و لیره انگلیسی و بیست فرانکی و ده فرانکی طلای فرانسه و سکه طلای ده مناتی روسیه که به آن یک امپریال می گفتند و سکه پنج مناتی طلا که به آن نیم امپریال می گفتند و این سکه های طلای روسیه از همه مرغوب تر بود.»^۱

جالب آنکه بدانیم حتی در دوره رضاشاه که بانک ملی تاسیس و نشر اسکناس به شکلی ملی و زیر لوای حکومت ایران انجام می شد نیز، باز هم مستشاران خارجی و من جمله آلمانی ها نقش بزرگی در بانکداری ایران داشتند. امری که حتی یک بار به اختلاس آنها از بانک ملی نیز منجر شد.

۱- سعید نفیسی، خاطرات سیاسی، ادبی، جوانی، به کوشش علیرضا اعتصام، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۱، ص ۵۳۱-۵۳۰

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۱۳۷/ارزش-تهران-تنها-اسکناسی>